

מתורתו של צדיק אביך ועקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בביאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת השי"ת שגלגל מכל ספריו הק'

פרשת יתרו תשפ"ג

בזכות קדושת ישראל ואחדותם זכו לתורה

ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחגו במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר. ומשה עלה אל האלקים ויקרא אליו ה' מן ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל (שמות יט ב-ג). אפשר לומר, דרבנותו זכרונו לברכה (סנהדרין קו) דרשו על פסוק (שמות יח ח) ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים, שרפו ידיהם מן התורה, לפיכך נתגרה בהם עמלק. ועכשו שנתקרבו להר סיני ורצו לקבל התורה, הסירו רפיון ידים וקבלו עליהם לקבל התורה ולשמרה בזריזות, ונתקדשו ונתטהרו ונעשו אהובים זה לזה בלב אחד כאיש אחד. ומצד קדושתם וטהרתם ואחדותם זכה משה שעלה אל האלקים, דזכות ישראל היא שהשלימה למשה מעלתו, וכמו שפצינו בתלמוד (סנהדרין יא.) שיצאה בת קול וקראה יש אחד כאן שראוי שתשרה עליו שכניה כמשה אלא שאין דורו ראוי לכך. מכאן ראיה שזכות הדור היא שמסיעת לשלמות גדול הדור. והנה מציינו שהאבות נקראים 'הרים', וישראל, עכשו שנתקדשו באחדות אחת, נקראו כלם בשם 'הר אחד':

עזבו את הרפיון בתורה והתאחדו

וזהו שאמר ויסעו מרפידים, דהינו, נסעו מרפיון ידים שהיה בהם בתחלה, עכשו הסירו רפיון ידים ויבאו למדבר סיני בזריזות, לקבל התורה בזריזות ולשמרה בזריזות. ויחן שם ישראל, נעשו בלב אחד כאיש אחד, כמו שדרשו רבותינו זכרונו לברכה (מכילתא מס דבחדש א.) נגד ההר, לרמוז דכמו שהר סיני גוף אחד, גם הם נעשו הר אחד, גוף אחד וקדושה אחת ואחדות אחת, וזהו נגד ההר:

אחד שזכו לשלימות קבלו את התורה

ומשה עלה אל האלקים ויקרא אליו ה' מן ההר לאמר, ההר הם ישראל כמו שאמרנו. ועוד נמי, ההר במלוי כזה: ה"י ה"י ר"ש עם הכולל גימטריא 'ישראל'. וזהו ויקרא אליו ה' מן ההר, דהינו, זאת המעלה שבאה לה מסבת ההר, שהם ישראל. ועכשו הכל מתקן, העם מתקנים והמנהיג מתקן, גם אני איני מונע השפעתו מהם, לפיכך כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל:

(פיתוחי חותם פרשת יתרו)

קיום המצוות והתורה - בקדושה וטהרה

אתם ראיתם, אשר עשיתי למצרים, ואשא אתכם על כנפי נשרים, ואבא אתכם אלי. ועתה, אם שמוע תשמעו בקלי, ושמרתם את בריתי וגו'. ואתם תהיו לי, ממלכת כהנים וגוי קדוש. (שמות יט ד-ו). אפשר לרמוז דכאן בא להורות לישראל המצוות שהם חובה להקשר ותקון גופם, שיהיו זהירים בהם, והם: המילה לשמונה ימים, וציצית, ותפלין, ושמירת שבת, ועשיית סכה, ונטילת לולב. וזהו הרמז אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים כל האותות והמופתים והוצאתי אתכם,

וצריך שתדעו כל החרדה הזאת שחרדתי עליכם למה, הוא מפני שתהיו מקיימים מצוותי, וזהו ואשא אתכם על כנפי נשרים, נשרים גימטריא 'ציצית' (בעה"ט במדבר טו לח), דהינו, גאלתי אתכם בשביל שתעשו ציצית על כנפי בגדיכם, וזהו על כנפי נשרים, דהינו, בשביל שתעשו ציצית בכנפי בגדיכם. ואבא אתכם אלי, אתכם אלי גימטריא עם שני כוללים 'טוטפת'. ועתה אם שמוע תשמעו בקלי, ראשי תבות 'שבת'. ושמרתם את בריתי, היא ברית מילה (מכילתא יתרו מס דבחדש ב.) והייתם לי סגלה, היא שיהיו עוסקים בתורה. עוד, 'סגלה רומזת על נטילת לולב ועל עשיית הסכה. ועקר כל המצוות כדי שתדעו שאני אדון הכל ותקבלו צואתי על כל דבר ודבר, ותכירו כי לי כל הארץ:

לפני קיום המצוות צריך להתרחק מכל חטא

ומה שאמר ואתם תהיו לי ממלכת כהנים, בא להורות שעקר קיום מצוות ועסק התורה בעיני שיהיה הגוף העושה המצוות ועוסק בתורה טהור ונקי מעון, כמו שנאמר (תהלים לד טו) 'סור מרע ועשה טוב'. וזהו הכלל הגדול, דאי לאו הכי שוין שקד שומר לשומר מצוות ותורה, שהרי הוא בונה מצד זה וסותר מצד זה. לפיכך בא להזהירם בלשון הזה ואתם, כלומר, אתם מצד עצמכם צריכים להיות הגוף שלכם מתקן כראוי בקדושה ובטהרה כדי שיחולו המצוות עליו, והוא שתהיו לו ממלכת כהנים, דהינו טהורים כמו הכהנים, ותהיו גוי קדוש, ואז יאתה לכם קיום המצוות והתורה:

(פיתוחי חותם פרשת יתרו)

שומחה בעשיית המצוות

דרך מצותיך ארוץ פי תרחיב לבי (תהלים קיט לב). עכשו אומר דכיון שישגיך דרך אמת על אמתתו, בזה ידע עקר ושרש וטעם כל מצוה על אמתתה, ויהיה שש ושמח בעשיית המצוות וימסר נפשו על קיומם. וזהו שאמר דרך מצותיך ארוץ, דהינו אהיה רץ בזריזות ובשמחה גדולה לקיים מצותיך, וזה אם תרחיב לבי לדעת דרך האמת כדי לידיע טפי עקר ושרש כל מצוה, וזהו פי תרחיב לבי:

עוד שואל מאתו יתברך דבחדש זה של אלול הנקרא דרך כמו שכתבנו, התשובה שעושה בחדש זה שהוא דרך תעוררו לרוץ בדרך המצוות. והנה ממלת 'אלול' גם כן נפקא מלת 'דרך', ד'אלול' במלוי אל"ף למ"ד ו"ו למ"ד חשבון המלוי עם אותיותיו והכוללים עולה בגימטריא דרך:

(שערי ארוכה אות ד)

חיוב המצוות

עת לעשות לה', הפרו תורתך (תהלים קיט כו). בא לומר כיון שראיתי שאתה מחבב המצוות חבה שאין למעלה ממנה, משום הכי דבק גם אני בהם ושואל ממך להודיעני רזיהם. והחבה שחבבת אתה המצוות, שראינו שאין לה משבח יותר מתלמוד תורה (ספרי קרח פיסקא קיט), ואפלו הכי צויתנו לבטל תלמוד תורה מפני עשיית קיום המצוות (ויע' י"ד סי רמ"ו סי"ח), וזהו דבר מפלא, שמי לנו גדול מן התורה ואפלו הכי מבטלים אותה מפני קיום המצוות. וכיון שראיתי שכל כך חביב לפניך קיום המצוות אמרתי לא אסור מן הדרך הזה ימין ושמאל, ותמיד אני מחבב מצותיך ודבק בהם. וזהו שכתוב עת לעשות לה', דהינו

בעת עשיית המצות ציית שיפרו תורתך, דהינו שמבטלין תלמוד תורה מפני עשיית המצות, וכיון שראיתי שאתה מחבב המצות גם אני מחבבם: (שערי ארוכה אות ע)

כל ארח שקר שנאתי ואהבתי מצותיך לקימם, כדי שיהיה קיום לנפש רוח ונשמה שלי, שכך הזהרתנו בתורתך הקדושה (דברים ד ט) ירק השמר לך ושמר נפשך מאד, דהשמירה לאדם ולנפש רוח ונשמה שלו תלויה בשמירת המצות:

(שערי ארוכה אות ע)

זהירות בקיום מצוות קלות בחמורות

ע"י קיום המצוות בשמחה זוכה לאור התורה

דרך מצותיך ארוץ, כי תרחיב לבי (תהלים קיט לב). הפונה, דוד המלך עליו השלום שאלותיו ובקשותיו בא"ב זו דתמניא אפי הוא שיתגלו לו רזי התורה על אמתתם, כמו שאמר (פסוק יח) על עיני ואביטה וכו', וכן 'למדני חקיך' (פסוק יב) וכיוצא, זה עקרו בא"ב זו. והנה שרש ויסוד עקר ידיעת סודות התורה הוא, שיהיה האדם זהיר ורזי בקיום המצוות ועושה אותם בשמחה, שהעקר הוא עשיית המצוות בשמחה, כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (שבת ל:) על פסוק (קהלת ח טו) לשבחתי אני את השמחה, זו שמחה של מצוה. דעל ידי השמחה ששמח האדם במצוות, מאירים נפש רוח נשמה שלו הארה גדולה, וכשמאירים הנפש רוח נשמה שלו זהו פתח פתוח לגלוי סודות התורה:

ע"י נר שמחת המצוות זוכה לתורה אור

ואפשר דזהו פגנת הכתוב (משלי י כג) 'כי נר מצוה ותורה אור', והפונה, כשיעשה האדם בשמחה רבה המצוה עד שיאירו בזה הנפש רוח נשמה שלו, אז בזה יתגלה לו אור התורה, וזהו 'כי נר מצוה', כשמאירה המצוה הנעשית בשמחה באדם כנר, אז בזה זוכה לתורה אור, שיתגלה לו אור התורה שהוא הסוד, 'אור' נמי גימטריא ר"ל:

וכן זוכה לדעת את ה'

וזהו נמי שאמר דוד המלך עליו השלום (תהלים ק ב-ג) 'עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברננה, דעו כי ה' הוא אלקים, והפונה דכשתעבדו את ה' בשמחה וברננה, בזה יתגלו לכם רזי תורה, ותדעו כי ה' הוא אלקים, שהוא מעשה מרכבה על מתכנתו:

זוה כוונת הפסוק 'דרך מצוותיך ארוץ'

וזהו שאמר נמי כאן דרך מצותיך ארוץ, דהינו אעשה מצותיך בזריזות ובשמחה רבה, וזה גורם לי כי תרחיב לבי לדעת סודות התורה, כי תרחיב לבי גימטריא 'סודי תורה' עם הכולל:

(מעגלי צדק אות דל"ת)

על כן כל פקודי כל ישראל, כל ארח שקר שנאתי (תהלים קיט קכח). הפונה מאחר שהמצות הם צוויו יתברך, חייב אדם להיות זהיר במצוה קלה כבחמורה (אבות פ"ב מ"א), דכלם מפיו יתברך נצטוו והי מניהו מפקת, וכמאמר התנא עליו השלום (אבות פ"ב מ"א) הוי זהיר במצוה קלה כבחמורה. וכן נמי צריך לזהר בעברה קלה כבחמורה, וכמאמר התנא עליו השלום (שם) שמצוה גוררת מצוה ועברה גוררת עברה, שעל ידי קיום מצוה קלה יבוא לקיים החמורה ממנה, וכן בהפך לעברה חס ושלום (ספרי שופטים קפ"ז): וזהו שכתוב על כן כל פקודי כל ישראל, דהינו כל פקודיך שהם המצוות כלם בכללותם ישרו בעיני ושיום הם בעיני קלות כבחמורות, ואני זהיר בהם בשונה, כי מאחר דבצוויך שיום הם היכי דמי שנעשה בהם חלוק מעצמי, על כן כלם ישראל ואני מקים אותם בשונה. והוא הדין בהעברות, אני זהיר בקלות כבחמורות, וזהו כל ארח שקר שנאתי, דהינו העברות שהם דרך שקר, כלם בכללותם שנאתי ורחקתי הקלות והחמורות:

שמירת רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו הרוחניים תלויה בקיום תרי"ג מצוות

אי נמי דהמצוות הם תרי"ג, רמ"ח מצוות עשה ושס"ה לא תעשה, והם ממש כנגד רמ"ח איברים ושס"ה גידים שיש באדם (מכות כ: תנחומא שמיני ח). והנה כמו שיש בגוף האדם רמ"ח איברים ושס"ה גידים חמריים, כך יש בנפש רוח ונשמה שלו בכל אחד מהם רמ"ח איברים ושס"ה גידים רוחניים, ועל ידי קיום תרי"ג מצוות מתקיימים, ובאיקוה מצוה שפונם נפגם האבר שפונגדה בנפש רוח נשמה שלו. ועל זה צריך האדם לזהר אזהרה גדולה בקיום המצוות, כדי שלא יהיו הנפש רוח ונשמה שלו פגומים וחסרים חס ושלום. וזהו שכתוב על כן כל פקודי, דהינו כל הפקודים שהם מצותיך בכללותם, אני זהיר בכלם לקימם קלות וחמורות, וטעמא מאי, כל ישראל, קרי בה ישראל, דהינו שישירותי תלוי בהם, לפי שגופי ונפש רוח ונשמה שלי כל אחד יש בו תרי"ג כנגד תרי"ג מצוות, ואם פגמתי במצוות בעצמי פגמתי, לכן אני

שו"ת קור

חידה שבועית: מה מבאר רבינו בפסוק (תהלים ק ב-ג) 'עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברננה, דעו כי ה' הוא אלקים'? (נא לכתוב תשובה קצרה ומתומצתת).

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקרוב, כמו כן נא לציין כתובת מדויקת וטלפון

למייל: 0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציין בראש הדף 'עבור אביר יעקב'

**שם הזוכה בסידור לשחרית
מתיבתא בהוצאת עוז והדר:**

התשובה צריכה להיות מתוך ספרי מו"ח האביר יעקב ז"ע (או מתוך עלון זה) בין שולחי התשובות תיערך הגרלה על סידור לשחרית מתיבתא בהוצאת "עוז והדר".

פרשת וזאת הברכה:

ה' יהושע רייזמן מבית שמש.

